

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt — kr.
Fél évre	2 frt — kr.
Negyed évre	1 frt — kr.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik

minden Vasárnap

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 10 kr. Ezen kívül minden hirdetésnél 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

Előfizetési felhívás

az

„Erdészeti Ujság“

szak és társadalmi heti lapra.

Lapunk jövő számával befejezzük az évet s át-lépünk az ujba, így már most szükségét érezzük annak, hogy tisztelt olvasóink figyelmét a közeledő új év-folyamra fölhívjuk s fölkérjük, hogy lejáráó előfizetéseiket idejekorán megújítani sziveskedjenek, hogy ez által a lap pontos megjelenése előmozdittassék.

Kétszázat meghaladó azoknak a száma, kik részben még nem nyilatkoztak arra nézve, vajjon lapunknak — mely érdekeiknek egyedüli független védelmezője — továbbra is hivei maradnak-e, részben pedig még a folyó évre is hátralékosak előfizetési díjaikkal. Itt a legfőbb ideje, hogy ezek is rendezzék a multat, miért is fölkérjük, hogy nagyobbbrészt csekély hátralékaikat

lehetőleg még ennek az évnek folyamán, azonban minden esetre a jövő hó 5-ig — esetleg megújított előfizetéseikkel egyetemben — beküldeni sziveskedjenek.

Egyben fölkérjük minden jóakarónkat, hogy lapunkat terjeszteni és ismerőseinek ajánlani sziveskedjék.

Az „Erdészeti Ujság“ legalkalmasabb pályázati hirdetmények közlésére nem csak nagy elterjedettsége, de gyakori megjelenése által is, e mellett a közlési díjakat a lehető legalacsonyabban szabtuk meg s az ilyen hirdetményeket egyszeri beiktatásnál 2 frt 30 kr., kétszeri beiktatásnál pedig 3 frt 60 krért közlünk s nem tartjuk magunkat a más lapoknál szokásos és sokkal drágább sor szerinti tarifához. Ajánlközesokat előfizetőink részéről ingyen, mások részéről egyszeri beiktatásnál 1 frtért, minden továbbinál pedig további 50 krért közölünk.

Azok részére, kik az egész évi előfizetést a jövő hó 5-ig beküldik, még azt az előnyt is biztosítjuk, hogy

TÁRCZA.

✠

A hegyvidék és a rónaság.

Mottó: „Minden cigány a maga lovát dicséri“.

„Ne szóljon senki ellened, honom disze, zöld rónaság“ —! írta B. Eötvös J.

„Mit nekem te, zordon Kárpátoknak
Fenyvesekkel vadregényes tája?“

Kontrázott Petőfi, a legnépszerűbb magyar költő. És úgy el dicsérik föl magasztalják a rónát, a síkságot, hogy szinte maga előtt látja az ember azt a képet . . . „Midőn a nap a láthatáron csöndesen fölmerül s ragyogó sugarait egész fölszínen akadály nélkül egyszerre elönti; midőn a délibáb forró hevében árnyatlan téreid fölött tavakat fest, mintha a szomszéd föld a tenger árjairól álmodoznék, melyek azt egykor takarták; vagy mikor az éj sötét nyugalma terül el a messze határ fölött s fönn csak a csillagok, lenn itt-ott egy pásztor

tűz világít, a földön végtelen csend terül el és a vándor csak a magas fűvön át lejtő esti szellőt hallja“ . . . *) Ti érzitek, ti ösmeritek a sík vidék keltette kellemes benyomást, jó hatását, alföld szülöttjei, de nem én, ki a büszke fenyvesek hazájából való vagyok; üde, balzsam illatu légkörben születtem.

A hegy vidék az én elemem. Mint a jó tergerész a végtelen óceán síkján, úgy érzem magamat a hegyvidéken én.

Óh ha az ég azzal a lángésszel és genális tehetséggel áldott volna meg, mint titeket: Petőfi és Eötvös — róna szülöttjei — én is örömmel ecsetelném azt az érzést, azt a rajongó szeretetet, mely keblemet betölti akkor, ha a hegyvidéken vagyok. De hát engem nem ihlet meg, nem csókolt homlokodon a muzsa, nem részesített a sors kegye ama szerencsében, hogy érzelmeimet hűen leirhassam.

Egy évig voltam a rónaság lakója, egy évig valék boldogtalan. Melancholikussá tett csaknem az a végtelen

*) B. Eötvös J. „Róna“ című leírásából.

az orsz. erd. egyesület által kiadott „Erdészeti zsebnaptár“ jövő évi kiadványát az előfizetési díj beérkezése után nyomban 80 krra leszállított ár ellenében portómentesen megküldjük.

Az előfizetési árak lapunk címzetén olvashatók s az alulírt kiadó hivatal címén küldendőek be.

AZ „ERDÉSZETI UJSÁG“
kiadó hivatala.

Költözködések.

Lapunk múlt számában foglalt vezércikkünkben, melyben az erdészeti személyzet áthelyezésének — kivált pedig büntetésből való áthelyezésének a kérdésével foglalkoztunk, megigértük volt, hogy a jövő, tehát a mostani számunkban a költözködés és annak költségei kérdésével fogunk foglalkozni.

A költözködés az emberi életnek legkellemetlenebb oldala. Talán csak egy költözködés van, mely kellemes lehet, az tudniillik, mikor oda költözünk, a honnan nincsen azután sem viztatérés, sem tovább hurezolkodás, hanem örök nyugalom vár ott reánk, tehát az, midőn itt hagyva a földi lét minden nyomorúságát, a nyugalmat nyújtó más világra költözünk.

Az erdészeti személyzet nagyon gyakran jut abba a helyzetbe, hogy egyik lakásból a másikba, egyik helyről a másikra kell költözködni, mikor azután fölfordul az egész házrend s azt újból rendezés alá kell venni; a régi

lakás megszokott kényelmét feledni kell s hosszú időn át fáradozni az ujnak is olyképen való berendezésén, mely igényeinek megfelel. Meg kell szokni az új légkört, meg az új környezetet.

Ezekről a bajokról eltekintve a költözködés legrosszabb oldala a butorok és házi szerek nagy mértékű koptatása és rongálása és ez által értékében való nagy csökkenése, Az, ki olyan szerencsés helyzetben van, hogy soha sem kell költözködni, fogalommal sem bír arról a pusztításról, melyet egy csak közelre való költözködés is a gazdaságban, a háztartásban előidéz.

Egyes csekélyebb értékű tárgyakat a költözködő ember vagy egyszerűen visszahagy, vagy pedig mélyen az értékén alul elpocsékolja, pedig hogy mennyi időbe, mennyi fáradságba és költségbe kerül holmi aprólékos, de a háztartásban okvetlen szükséges házi szerek beszerzése, azt csak az tudja, ki nem ült be kész, berendezett vagyonba, hanem a legcsekélyebbtől a legfontosabbig önerejéből, saját két kezének munkájával, orczájának véres verejtékével magának kellett beszereznie.

Csak akkor, midőn már új lakásán rendezte be magát, veszi észre, mi minden hiányzik, a mi az előtt meg volt s a mit most újból be kell szerezni s a megmaradottakon végig

egyhanguság melyet a hegyvidékiben a síkság látása kelt.

Hányszor gondoltam azokra a csudás varázsu idylli képekre, miket a hegyvidéki völgyekben lépten nyomon tapasztalunk; hányszor ujtak föl lelkem előtt azok a romantikus emlékek, melyeket csak a hegységek között gyűjthetünk: lenn a völgy tágultában kicsiny kis falu áll, csaknem minden háza szalma fedelű, legföllebb a tehetősebbeké dranicázott, nagyrészt fából s vályogból épültek, ki-ki önmaga készíti a sajátját. Csak a templom készült kőből, egyedül annak van bádogg fedele; az emelkedik ki a házak és gyümölcsfák össze-visszaságából. A falu határát egy néhány szántóföldecske képezi. Az a pár kaszálló és rét ott a hegy oldalon fényesen igazolja a múlt idők erdőpusztítását; hiszen még el sem korhadtak az öles átmérőjű tuskók.

A figyelmes szemlélő még azt is tapasztalhatja, hogy e tisztások még ma nap is évről-évre növekednek az erdők rovására. Külömben e sajnos tény hazánk

sok vidékén constatálhatja az ember. A mező és erdőgazdaság csaknem mindenütt egymást leküzdve igyekszik fejlődni, mintha egymást támogatva, egy uton, barátságosan, karöltve nem érnék el a közös célt.

Mintegy egy órányira a falutól pásztor leánya legelteti a riska tehénkét, a süldő malaczkákat és azt a pár bőrig nyirt birkát, melyek oly elválhatatlanok egymástól, mint a zsidó a hagyma illattól.

Fenn az örökhó fedte bérczek s a fenyvesek koszoruzta hogységek felső régióin elterülő fensíkokon az idyll romantikává változik.

Méla juhász őrizi nyáját s míg nap közbe egyik bokor vagy fa árnyékából a másik alá huzódik heverészni, szundítani, kutyájára bízva a nyáját, esténként bele néz a szürke légkörbe. Hátát a kaliba oldalának vetve ábrándozik, mint afféle hóbortos szerelmes, bámulva a holdat.

Ki tudja, nem-e arra a nap barnított arczu, kőkényszemű oláh fátára gondol, kivel a nemzeti táncot járta nem is olyan régen.

tekintve, fájdalom nyilal szívébe látva azt a rongálást, azt a pusztulást, mi szerény czókmókján esett.

A tisztviselők — kivált az államiak — ha nem jó szántukból, hanem felsőbb parancsra költözködnék, tekintet nélkül a távolságra, mely régi lakóhelyüket az ujtól elválasztja, tekintet nélkül butoraknak mennyiségére, butorrongálás czimén bizonyos összeget, fizetésuknek megfelelőleg kapnak.

Magunk láttunk már tisztviselőt egy pakktáskával kezében költözködni, de hát a szabály szabály, azért ő is megkapta a maga butorainak (?) a rongálási költségét. Pakktáskája, vagy mondjuk utazó ládája megért 10 — 15 forintot s ennek a butorának a rongálása czimén talán 100 forintot is kapott.

Az erdészeti altiszt mikor köldözködik, megkapja ugyan — ha nem büntetésből vagy saját kérelmére lett áthelyezve — a költözködéssel tényleg fölmerült költségeket, de hogy azt a veszteségeket megtérítsék, arra nem gondolt senki, pedig hát az erdészeti altiszt nincs abban a helyzetben, hogy pakktáskával a kezében költözködhessék, mert ő nem szokott olyan helyeken lakni, hol butorozott szobát lehetne kapni, hanem kénytelen magának legalább a mulhatlanul szükségeseket, ha csak a legolcsóbb kiadásban is be szerezni s így

minden esetre bir olyan dolgokkal, melyek rongálásoknak vannak kitéve.

Hogy az ilyen eljárás igazságos és méltányos-e, annak az elbírálását reá bizzuk minden józanul gondolkodó emberre, nem mulasztván el egyuttal fölhipni erre a helytelenségre azoknak a figyelmét, kik hivatva vannak ezen segíteni,

Az altiszti személyzet anyagi helyzete még mindig olyan sanyaru, hogy az ilyen károktól megóvni, vagy neki érttük kárpótlást nyújtani nem csak méltányos és igazságos dolog, de kötelesség is lenne.

És még van egy különös sajátsága a kincstári erdészeti altisztek költözködésének.

Az altiszt költözködésének idejére megkapja a maga élelmezési díját, a kilométer pénzét, de a családjára, legyen az kisebb, vagy nagyobb, nem kap semmit, mert a szabályok erre nézve nem intézkednek. Ha az illető szekér segélyével költözködik és lelkiismerete ezt megengedi, még segíthet magán. mert azt a szekeret, melyen családjá utazik, mint butorszállítót számítja föl s a fuvardíjat ilyen czimen nyugtáztatja magának; természetes, hogy abban az esetben, ha vasuton utazik, azt meg nem teheti, hanem családjának a vasuti költségeit maga kénytelen viselni. Tehát ott, a hol lehet, mód lesz neki nyújtva

Pünkösöd másadnapján volt az, mikor a nyáját a szomszéd pakurárra bizva megszökött egy pár orára a közeli faluba.

Hajh! ha a gazda tudná, adna az neki aszakot (tánczot).

Pedig ő milyen jól mulatott! Az a bogár szemü Anicza! . . .

Körtánczot járt velük a világ. Nem esik jól a puliszka, a zsentice, az orda, a türő, de még a pipa sem, ha rá gondol; pedig az utóbbi volt eddig egyedüli vigasztalója.

Bizony, bizony ott feledett ő valamint. . . .

Aztán előveszi a havasi kürtöt, rá zendit egy bus danára.

Tárogatojának melódiáját messze hordja a szellő a csöndes estén.

Olyan mély, eltitkolt érzésről beszélnek ezek a hangok, hogy szinte merengővé, álmódzóvá változtatják az embert.

A hegyes vidéki esték költészete ez.

Most is egyedül bolyongok a rengetegben; úgy néz az ki, miként a tropikus égöv egy őserdejének a parcellája. Sehol egy emberi nyom, mit Ariadne fonálául tekinthetnék; de azért én nem kerülök labirintusba. Ősmerős előttem az erdő világa, hiszen az erdő cultura harczosa vagyok.

A fiatalosok s az erdőszélek száz meg száz madár dalától zengenek, hanem én ott sem találok jól magamat. A misztikus erdő siri csendjét keresem, a dédapák korával dicsekvő faóriások között találok föl azt.

Oly jól esik fáradt lelkemnek „Tacita, soli sensa campagnia“ (Hallgatagon, magányosan, társaság nélkül) lenni ott.

Lidércnyomásként hat reám a világi zaj; a magányt, az egyedüliséget keresem.

Hol találok föl ezt másutt, mint közöttetek, hegy vidéki erdők?

Közöttetek feledem el a mult keserveit, gyűjtök erőt a jelen küzdelmeire, meritek reményt a titokzatos jövőre nézve.

a csalásra, melyre azonban ha rájönnek, rögtön előveszik s mint olyat, ki a legsúlyosabb szolgálati vétségben leledzik, szolgálatából elbocsájtják s kenyerétől megfosztják.

A költözködéskor a szarvasmarha, a sertés hajtásának, vasuton való szállításának a költségeit engedélyezük, az asszony, a gyermek szállítási költségeit azonban nem. Mintha csak az, ki az erre vonatkozó szabályokat alkotta, úgy okoskodott volna, hogy, hasznos és kellemes dolog, ha az erdészeti altisztnek barmai, sertései vannak, de fényűzés számba megy, ha feleséget is tart magának, ha pedig még ehhez gyermeke is van, az már valóságos pazarlás. Szinte csodálatos, hogy ezeket mint ilyen fölösleges dolgokat még hegyibe meg nem adóztatták!

Ilyen körülmények között nem csoda azután, hogy a szegény altiszt áthelyezésért csak a legvégső esetben mer folyamodni, ha pedig akarta ellen bármilyen okból is áthelyezik, azt büntetésnek tekinti.

Mindenesetre figyelembe kellene venni, hogy a szegény altisztnek a holmija sem csáki szalmája, hanem előtte aránylag éppen olyan becses és értékes, mint a tisztviselő előtt a saját holmija s hogy az éppen olyan törékeny és romlandó, mint emez.

Ideje lenne már egyszer, hogy a többi reform mellett a figyelem az ilyen magukban

csekélységeknek látszó dolgokra is kiterjedne, mert ezzel nagyon sok panasznak és elégedetlenségnek lenne eleje véve.

LEVELEZÉS.

Lakocsa 1896 deczember 15.

Tekintetes szerkesztő ur!

Egy lapnak az érdekességét nagyban emeli az, ha ügyes levelezői és tudósítói útján közli az ország különböző részeiben megtörtént érdekesebb eseményeket, vagy valamely tapasztalatokat.

Az erdészeti személynéket az, melynek majdnem mindig van mit írnia, akár a környéken történetekről, akár pedig saját megfigyeléseiről s melyeket tudom hogy szívesen közölné a szerkesztő ur! (Szívesen bizon, csak az a baj, hogy azok, a kik írhatnának, ezt talán kényelemből — nem tetszik. — Szerkesztő.) Szabad legyen vidékünkől nekem is pár hirt közölni.

Győrfi Illés, volt Vaska — verbokai erdő- és mezőőr a múlt év Október havában megtartott vizsgálatoknál az erdőőri szakvizsgát sikerrel megállván, őt a vaizslói közalapítványi erdőgondnokság a kigyósi erdőrésszbe mint napidijas erdőőrt alkalmazta. Az új kollegában derék szakembert és jó barátot lévén alkalmunk fölsírnai, őt körünkben szívélyesen üdvözljük.

Az emberi gyarlóságnak és kapzsiságnak egy furcsa és szomorú kimenetelű példájáról adhatok hirt.

Tiszok György lakoccai lakost és a község egyik legöregebb emberét f. hó 14-én temették el 80 éves korában. Temetés után az itteni szokás szerint megtartották a halottas tort, melyen a rokonság és a halottvivők vettek részt s azon jól bepálinkáztak.

Közöttetek érzem jól magamat, közöttetek vagyok boldog hegy vidéki erdők.

Szépek vagytok büszke hegyek!

Szépek vagytok büszke hegyek
Égbe nyúló ormotokkal
Hagyha jönnek a fellegek
Széltől üzve, vad haraggal.

Kovályogva emelkednek
Fel a felhők a magasba,
Zúg a zápor, sűrű cseppek
Hullanak le az arczomra.

Össze tűznek mennydörögve,
Keveregve, szét foszolva,
Majdnem minden másod percze
Szint s alakot változtatva.

Szépek vagytok, büszke hegyek
Ha erdőség a ruhátok
Lomb hullatok és fenyvesek
Boritanak árnyat rátok.

Kialszik a napnak fénye,
Czikázva csap le a villám
Törnek a fák s az erdőbe
Tűz támad a mennykő nyomán.

Kisebb — nagyobb zuhatagok
Omlanak le a sziklákról;
Az ágakon vig dalnokok
Elbájoló danája szól,

Mint az árvíz gyorsan terjed,
Pusztit, emészt a bős elem;
Haragodat mérsékeljed,
Kérlek, édes jó Istenem.

Csak egy dombot kerülök meg
Már is ujat látok, hallok:
Itt tar, kopasz szikla bércek,
Borzadalmas furcsa hangok.

Követve a kis patakot
Le érek a meredélyről
Meghatottan, szótlan állók
Elbájolva a környéktől.

Enyhe szél susog a völgyben
Madár daltól zeng a környék
Napsugárban fürdik minden:
Föld, kő, fű, fa, bogár s lepkék.

Szépek vagytok büszke hegyek
Szeretlek is én titeket
Itt születtem közöttetek
Itt leljem föl sirhelyemet!

KULCSÁR PÁL.

ADOMAK.

Az ismeretlen ur. Két barátó egymás mellett ül a színházban; egyszerre az egyik így szól:

— Ugyan kérlek, nem tudod, kicsoda az az ur ott, a ki le sem veszi rólam a szemét?

— Ó igen, nagyon jól ismerem. Régiségbuvár.

Önérzetes koldus. Az ur. Nem fél az Isten büntetésétől, hogy egészséges létére koldulni mer.

A koldus. Már jobban nem büntethet meg, mint ha az urhoz kell jönnöm kéregetni.

Hosszu nap. Valaki kérdezi a cigánytól, hogy volt-e már valamikor napzámban.

Igenis, voltam egyszer — felelt a cigány — de akkor sem akart a nap lenyugodni.

A testvérek — ismét szokás szerint — csakhamar czivakodni kezdtek s végre az elhunyt hagyatékában talált egy ócska, alig egy forintot érő szűr miatt össze verekedtek, mi közben a fiatalabb előrántott késével az idősebbnek hasát 15 cm. hosszúságban fölhasította, úgy, hogy a belei kifordultak. Köszönet a rögtön előhívott ügyes körorvosunknak dr. Kerekes Pálnak, ki a sérült beleit nagy ügyességgel helyére tette s a sebet bevarta, hogy az illető életben maradt s egy kis sebláz árán megmenekült a nagyobb bajtól.

Ime, szomorú példája annak, hogy az embereket az ivás és a kapzsiság mire viszi!

Soraimnak egy kis helyet kérve szívélyes üdvözléssel vagyok

igaz hive

Korzsinek Lajos
m. k. közal. erdőőr.

A nagyvilágból.

Mack Kinley északamerikai elnök halálhíre, melyről mult számunkban megemlékeztünk, csakugyan nem volt egyéb közönséges börze mavővernél. A mai romlott, tisztán az anyagiaknak áldozó korban nincs az emberek előtt semi szent; egy kis anyagi előny elérésére képesek a speculánsok a legszentebb dolgokhoz nyulni piszkos kezeikkel; családi boldogság földulása, mások jó hírnevének, becsületének lábbal való tiprása gyermekjáték előttük s gyalázatosságaik rendesen megtorlatlanul maradnak. Az emberiség ismét elhagyta az Isten imádatát s arany borjut önt magának.

Mint a villám czikázott végig Európán a hír, hogy a mostani török szultán elődje, a boldogtalan Murad szultán, kit örültség czimén több mint 20 év előtt elzártak, megszökött fogságából. Azt hitték, hogy vagy az orosz, vagy az angol hatalom szöktette meg, hogy ez által hathasson a mostani török uralkodóra s biztosítson magának előnyöket. A hirt most — miután alig egy napig tartotta magát — megczáfolják.

Németország erősen fegyverkezik. A hír, hogy tüzéségének javítására legközelebb 177 milliót fog fordítani, megdöbbsentette a világot.

Indiában az éhség borzasztóan pusztít s ezer számra szedi áldozatait. Az orosz czár elrendelte, hogy az ottani inségesek részére gyűjtött gabonát az egész birodalom területén azonnal és díjmentesen szállítsák úgy a vasutakon, mint a hajókon.

Az országgyűlésünk még mindig a felirati vitával bajlódik; az ellenzéki szónokok hevesen támadják a kormányt és pártját a lefolyt választások miatt. Az Ausztriával való kiegyezés kérdése is kísértetni kezd s kitűnő fegyvert szolgáltat a megfogyatkozott ellenzék kezébe.

Különfélék.

Nem öndicséret. A „Fővárosi Lapok“, hazánk hirlapirodalmának ez a tekintélyes és kimagasló tényezője folyó évi 345 számában lapunkról megemlékezve ezeket írja; „Erdészeti Ujság“ czímen Szászsebesen Podhradszky Emil egy jelesen szerkesztett lapot ad ki és szerkeszt, mely a vadászattal is bőven foglalkozik. A lap utolsó számában Bodó Lajos (tévedésből László helyett) hegybíró beszél el két érdekes vadász történetet. Balogh Dénes az erdőőrök kalamitáit ecseteli élénken.

Fiatal óriás. Franciaország Lille nevű városában egy Constantin nevű 19 éves ifju mutogatja magát. Az illető svájci születésű, 2 m. 40 ctm. magas, súlya 155 klg. Lábfejének hosszúsága 42 ctm., tenyeréé 36 cm.; a tenyér szélessége 16 cm. (ugyan nagy pofont tudna adni!) Az óriás jó étvágyu ember, mert napjában hatszor eszik s mindenkor 12—15 klg. ételt fogyaszt el s 6 liter bort iszik meg. A szíves olvasóra bizzuk, hogy számítsa ki, hány napig tudna ez a ficzkó megélni egy 1V. oszt. m. kir. erdőőr fizetéséből.

Ritka szaporaság. Mária-Kéménden Fűrész József ottani gazdának a tehene három gyönyörű egészséges kis borjut hozott a világra. Egyik kis jószág bika, a másik kettő üsző; egyébként igen jól érzik magukat s vigan bögnék. Apjuk Mezőhegyesről származik; a földmivelésügyi miniszter nr ajándékozta a mária-kéméndi tejszövetkezetnek. Igen szép példány, szimentháli és kuhlandi keresztes. Fűrész József istállóját sűrűn látogatják a falusi atyafiak, sok bámulója van a hármass borjunak s azt hajtogatják egyre-másra: kár hogy az ilyen szaporaság a ritkaságok közé tartozik, milyen más lenne a gazda élete, ha minden tehén eképen cselekednék.

Frigyes főherczeg uradalmában. tulságosan elszaporodtak a szavasok, Az uradalmi területtel határos Laskó köség erdejében Kis Ferencz és társai vadászbérlők két nap alatt 17 szarvast lőttek. Az elejtett nemes vadak közt gyönyörű példányok voltak, A tulságosan elszaporodott vadállomány rengeteg károkat okoz. A főherczeg elhatározta, hogy még az idén hatszáz darab szarvast lövet le s erre a kormánytól külön engedélyt kért.

Szarvasvadászatok. A kaposvári uradalom erdeiben szarvastehenekre vadásztak. Az első vadászat nem járt a kívánt eredménnyel, csak egy tehén esett, melyet egy erdővéd lőtt le, midőn az a hajtásból visszatört. A mult héten ismét volt szarvasvadászat, mely alkalommal Márffy Emil két szarvastehenet és egy szép vadmacskát lőtt.

Farkasok. Lipka környékén a néhány nap óta tartó folytonos havazások következtében a nagyterjedelmű kincstári erdőkkel környezett vidéket a vaddisznók és a farkasok nagy mértékben veszélyeztetik. Az éhező vadak

vakmerősége oly nagy, hogy fényes nappal a falvakba hatolnak és a háziállatokat kegyetlenül pusztítják. Így Sistárovetz községben is egész falka farkas garázdálkodott, több borjut, csikót és számos juhot a lakosok szemelátára tépett szét. A lippai főerdőhivatal már tervbe is vette, hogy nagy hajtóvadászokat rendez, de a már napok óta tartó hóesések és hófúvások miatt lehetetlen most a közlekedés.

Épp most jelent meg a „Vadásznaptár“ 1897-re. Azok számára, a kik e hasznos szakmunkát nem ismerik ide jegyezzük annak gazdag tartalmát, mely érdemessé teszi arra, hogy minden vadászember megszerezze. A vadász és erdész havonkénti teendőinek ismertetése nyitja meg a szak-közlemények sorát; ezt követi a budapesti és bécsi vadfogyasztási adók, majd a Közép-Erőpában honos vadak párzási (üzekedési) illetve költési (fiadzási) idejének és életkorának táblázatos kimutatása. Aztán részletes összeállítás a Magyarországon és az összes ausztriai tartományokban törvényesen megállapított vadászati és tilalmi időről, valamint ezek kiegészítésül egy táblázatos kimutatás az összes vadnemekről, hogy mikor nem szabad azokat eladni. Ezt követik a vadászatról szóló 1883. évi XX. és a vadászati és fegyveradóról szóló 1883. évi XXIII. t.-cikkek, valamint azok végrehajtása tárgyában kiadott kormányrendeletek. Érdekes kimutatás részletezi továbbá Magyarország 1895. évi eleven és leölt vad klvitelét és behozatalát s végül Diósy Ede jeles szakírónk tollából egy sikerült cikk ismerteti a vadászatnál használatban levő összes golyós fegyvereket. A csinos vászonkötésbe foglalt zsebnaptár ára 1 frt 20 kr, mely összeg beküldése után a szerkesztőség azt portómentesen küldi el a megrendelőnek. A pénzek a „Vadásznaptár“ szerkesztősége címén, Budapest, Gyöngyötyuk-utca 13. sz. intézendők.

Csehország erdészeti és vadászati statisztikája. Az 1895. évi hiv. statisztikai kimutatásokból a következőket vesszük ki. Csehország erdőségeinek összterülete 1.507.323 ha; ebből 7238 ha kincstári és 185.665 ha. községi és 1.315.422 ha. magántulajdon. A fanemek szerint 59928. ha. lomb. 1 368,331 ba. fenyő és 70.066 ha. közép és alom-erdő. Az összes erdőterület hozama 3,603.068 m³ fa volt. Erdőégés 41 esetben volt s az elhamvasztott terület 63 ha. értékben pedig 545 frt. volt. Lőjegyzéke a következő: 2469 fővad, 1933 dám, 13,118 őz, 843 sertevad; 410,846 nyul, 30910 üregi nyul, 1101 siket, 5328 nyirfajd, 842 császármadár, 69.735 fácán. 382.777 fogoly. 9016 fürj 2,174 erdei és 535 sárszalonka, 218 vadlud, 15,550 vadkacsa, 2348 róka, 2979 nyest, 9724 görény, 239 vidra, 343 borz, 105 menyét 72 bagoly 25, 312 ölyv, sólyom kánya vércse 4736 varju és szarka. Vadkárokért fizetett kártérítés fejében 39.370 frt 63 kr. V. L.

Gazdag zsákmány rókából. Ausztriában, a hüfingi területen, mult hó végén rendezett hajtóvad-

szaton szokatlan teríték szerzett általános feltűntést a vadászatok között. Egy nagy sereg nyul és őz mellett ugyanis 32 darab róka feküdt a csatatéren. A vadászon Fürstenberg hg is jelen volt. V. L.

Mi mindent lőnek hajtóvadászon! Egyik német szaklap közlése szerint Lommatzsch-ban. Szászországban nemrégiben hajtóvadászat volt, mely alkalmával az elejtett nyulakon kívül még 3 vadász is megsebesített és pedig az egyik a szeme tájékán kapott sebet, a másiknak a kabát-ujján ment át a lövés, a harmadiknak pedig a csizmászárát lyukasztotta át a sörét. Ennek daczára természetesen a vadászat a legjobb hangulatban ért véget. V. L.

A kis Ferkó szomorú története. Mercifalván Grell János postakocsis a feleségével folytonos perpatvarban élt s a napokban elhatározták, hogy elválnak. A három gyermek közül a felnőtt leány anyjához került, a nagyobbik fiút az apa fogadta magához s csak a legkisebbikre, az öt esztendő Ferkóra nézve nem tudtak megegyezni. Ezt az anya nem akarta átengedni s csak akkor engedett nehéz szívvvel, mikor az apa kijelentette, hogy addig nem egyezik bele a vagyon-fölösztásba, amíg a kis Ferkót meg nem kapja. Az asszony odahozta neki a gyermeket, de a férj öröme nem tartott sokáig. Még aznap este, mikor a gyermekek egyedül voltak otthon. az őrizetükre rendelt szolga levette a Grell szolgálati revolverét a falról. A nagyobbik fiú odaszólt: — Vigyázz, mert meg van töltve! — de már a következő percben eldőrdült a lövés és a kis Ferkó keresztülvált mellel zuhant a földre. Az apa épen jókor érkezett, hogy lefoghatta kedvencének szemét.

Beteljesült álom. Ekart Ferencné, torockói lakos mult csütörtökön éjjel azt álmodta, hogy a házát a legények sárral kenték be. Utána nézett az álmoskönyvben, hogy mit jelent ez az álom, de megfejtést nem talált. Felöltözködött hát s elment egy javasasszonyhoz s amíg odajárt, három kis gyermekére rázárta az ajtót. A javasasszony azt mondta Ekartnénak, hogy az álom nagy szomorúságot jelent. Igaza is volt, mert mire a boldogtalan asszony hazaért, három kis gyermeke, akik közül a legidősebb hat éves volt, összeégett a szobában. A gyermekek gyufával játszottak, a butorzat meggyult s a legkisebb leány megsült, a két kis fiú pedig megfuladt.

Tolvajfogás babonával. Egy boros-sebesi kereskedőnek pompás ötlete támadt, hogyan csipje el azt a házi szarkát, aki egyszer a portékáját, máskor meg a pénzes fiokját dézsmálta. Elhíresztelte, hogy egy javasasszony azt mondta neki, hogy a tolvajt el nem foghatják soha, ha az éjfélkor a ház ereszen csurgó hóléből három kortyot iszik. A tolvaj, aki nem volt más, mint a háziszolga, beugrott a babonának s a kísértetek órájában szerencsésen nyakon is csipte a lesben álló rendőrség.

Vén lány szerelme. Kocsány Erzsebet Balmazújvároson 66 esztendő letére még mindig szeretni

vágyott. A falubeli legények azonban nem hajtottak szerelmes szavára, amin annyira elkeseredett, hogy felment a padlásra s ott a szarufára felakasztotta magát.

Megölte gyermekét. Erzsébetfalván véres tragédia történt: egy apa megölte a csecsemő gyermekét s részeg dühében elvakulva megölte volna másik fiát s a nejét is, ha meg nem akadályozzák.

Füleki József cipészmeister nemrégén nősült meg. Fiatal feleségével eleinte boldogan élt, de utóbb részegkedni kezdett. Ma délután ismét a pálinkamérésben volt, a honnan részegen került haza. Feleségét szidalmazni kezdte s ebből heves civódás támadt közöttük. A részeg embert dühé elfogta s kezét emelt a nejeire, homlokán véresre sebezte őt, azután fölkapva a háromlábú suszter-széket, azzal a pólyájában szendergő három hónapos csecsemőjére sujtott le. A kicsikének feje a hatalmas ütés alatt a halántékán szinte ketté vált s gyermek azonnal meghalt. A következő ütest ismét nejeének adta, a ki jajveszékelve, kuszált hajjal s véres homlokkal szaladt ki az utcára. Azután a másik gyermekét is megakartá ölni, de azt a házban lakók megmentették a dühöngő elől s elrejtették. Gyurkovics Balázs győri vonatvezető a ki szüleinek látogatására ment Erzsébetfalvára, éppen e ház előtt ment el s a nagy lármára azonnal bement az udvarra. Füleki ekkor az udvaron rémitgette fenyegetésével a lakókat s mikor meglátta az egyenruhás vonatvezetőt, abban a hitben, hogy rendőr, szobájába menekült. Gyurkovics oda is követte. Elsőbb könyörgésre fogta a dolgot a gyilkos, de midőn észrevette, hogy Gyurkovics nem rendőr, hanem vasutas, őt támadta meg, csak hogy Gyurkovics megelőzte s egy ökölcsapással a földre sujtotta. Pillanatnyi szédüléséből magához térve ismét rátámadt Gyurkovicsra, a ki már alig birta megfékezni a dühöngő embert, de egy napszamos segítségére jött s azzal együtt aztán megkötözték s átadták a csendőrségnek.

Hasznos tudnivalók.

Az istálló desinficiálása száj- és körömfájás után. Lefolyt száj- és körömfájás után az istállónak a legradikálisabb desinficiálása az, hogy ha forró luggal minden részt megmosunk és aztán chlormészből készült tejjel (10 %-os) minden részt, a falakat és a jász-lakat is bemeszljük. A trágyát gondosan távolítsuk el, seperjük ki az istállót jól és a földjét is alaposan öntözzük meg ehlormész-tejjel. Ilyen módon a fertőző hatástól az istállót teljesen megszabadítottuk.

A szőlő- és komló-kárók tartóssá tételére az „O. U. Centrall. f. Walderz.“ a következő eljárást ajánlja. Minthogy főként a karók repedéseibe hatoló nedvesség rontja a fát, a télen vágott karókat fedél alatt jól kiszáritva, oly anyaggal kell bekenni, mely a repedéseket betömi. Erre legjobb a porrátorrt agyagból és forró kőszén-kátrányból készített tapasz. Ezzel kitöltjük a nagyobb repedéseket, azután a karó földbe kerülő részét

újból bekenjük forró kátránnyal és porrátorrt agyagot szítalunk rá, annyit, a mennyit a kátrány felvenni tud. Ha ez a réteg megszáradt, még egyszer ismétljük a bekenést s így kezeljük a karó felső végét is, hogy ott se hatolhasson be a nedvesség. A kátránnyal kevert agyag vízátthatlan réteggel vonja be a karót s megóvja a rothadástól.

A ponty — potyka — korát könnyen megállapíthatjuk a „Berliner Patent Bureau“ közlése szerint a következő módon. Leválasztva egy pikkelyt a hal oldaláról, borszeszben jól megmoszuk; ha a hal egy éves volt, a világosság felé tartott pikkelyen egy világos pontot fogunk látni; a két éves hal pikkelyén ezen pont egy gyűrűvel van körülvéve; ha két gyűrűt látunk a pont körül, három éves a hal, ha három gyűrűt látunk, négy éves hallal van dolgunk és így tovább.

Pályázatok. Ajánlkozások.

A szászbereki uradalomnál az erdőőri (vadász) állás betöltendő. Évi javadalmazás: 240 frt., 1440 liter buza 400 liter árpa, 25 Klo só, 40 Klo szalonna 1200 □-ot tengeri föld, egy darab tehéntartás. Ép testalkatu kis családú erdőőri szakvizsgát tett oly egyének, kik a fázán tenyésztés és fegyverek tisztításában jártasak küldjék bizonyítvány másolatokkal felszerelt ajánlataikat: „Uradalmi intézőség“ Szászberek Jász N. Kun Szolnok vármegye címre. Méhészetben jártasak előnyben részesülnek.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:
Podhradszky Emil.

Ugy a kezdő mint a haladottabb méhészek nélkülözhetlen lapja a számos képpel illusztrált, havonta megjelenő

„Szétekintő Méhész“

Előfizetés:

Egész évre 2 frt. félre 1 frt.

Mutatványszámmal

szívesen szolgál a „SZÉTEKINTŐ MÉHÉSZ“ szerkesztősége.

Sajtény, Csanádmegye.

Egy tisztességes családból való becsületes ifjút veszek föl tanoncznak vegyes kereskedésembe. Az Erdélyben divó három nyelvet (magyar, német, román) birók előnyben részesülnek.

Ajánlatok alulírt czimemre küldendők:

ifj. Krump Nándor. kereskedő,
Kudsir. (Hunyad vármegye).

„FONCIÈRE“ PESTI BIZTOSÍTÓ-INTÉZET

→ ALAPITTATOTT 1864. BUDAPESTEN. ←

Alaptőkéje 4,000.000 koronára, biztosítékai pedig 22,000.000 koronára rugnak; minél fogva a leggazdagabb és legnagyobb biztosítékot nyújtó biztosító-intézetnek sorába tartozik.

Ezen hazai intézet igen előnyös feltételek mellett nyújt mindennemű biztosítást: tűz, jég, szállítmány és üvegeken eshető töréskárok ellen.

Különös gonddal ápolja az élet és az embert érhető testi balesetek elleni biztosításokat.

A díjak a legolcsóbbak és a feltételek a biztosítottakra nézve felette kedvezők. — Bővebb felvilágosítással készséggel szolgálnak:

A központi igazgatóság Budapesten, V. Sas-utca 10. — A vezérügynökség Kolozsvárott és az ország majdnem minden községében lévő ügynökségek.

Szászsebesen főügynökség *Baiersdorf Henrik* úrnál. Megbízható egyének egyszerű megkeresésre mint ügynökök alkalmaztatnak.

MEGJELENT

^a
BLUM és TÁRSA

udvari egyenruha szállítók

 legujabb árjegyzéke.

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangú czégtől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságu földmivelesügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus hó 11-én kelt magas intézkedésével,

czégünk ujlag megbízott

a nagytekintetű erdőtisztek és az erdészeti altisztek egyenruhájának szállításával.

Tisztelettel értesítjük tehát, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati cikkek

hivatalos uton részletfizetésre

megrendelhetők.

POLGÁRI RUHÁK

a legjobb francia és angol divat szerint készítenek.

Vidéki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

 Óvakodjék mindenki oly czégektől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják régi vevőinket félrevezetni

Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

elsőrangú egyenruha készítő intézete.

Ő csász. és kir. Fensége József Főherczeg udvari szállító

A földmivelés m. kir. Ministerium szállító.

BUDAPEST IV. Sütő utca 2. Szervitater sarkán.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.